

WWF Verdens naturfond
Postboks 6784 – St. Olavs plass
0130 Oslo
Org.nr.: 952330071MVA
Tlf: 22 03 65 00
post@wwf.no
www.wwf.no
facebook.com/WWFVerdensnaturfond

Til Forsvarsdepartementet

Oslo, 13.12.2021

Svar på høring om forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø

Vi viser til høringsbrev av 13. september 2021 om forskrift om skyte- og øvingsfelt i sjø.

Norske havområder trues i økende grad av en rekke faktorer som klimaendringer stigende havtemperaturer og surere hav, tap av dyreliv og ødeleggelse av leveområder naturmangfold, samt havforsuring og forurensing og forsøpling. Dette er trusler mot naturen og dermed også samfunnet på lik linje med militære trusler, spesielt for en havnasjon som Norge.

Tiåret vi er inne i er av FN utropt til tiåret for havforskning og tiåret for økosystemrestaurering. Samtidig har vi en rekke bærekraftsmål vi skal oppnå innen 2030 som er avhengige av rike og rene hav. I år vil det også komme nye, mer ambisiøse mål for å ta vare på naturen i havet gjennom avtalen som er tiltenkt å komme på plass i Kunming. Norge har tatt globalt lederskap på hav og høynivåpanelet for en bærekraftig havøkonomi (også kalt havpanelet), ledet av Norges statsminister, og har et ansvar for å hindre videre tap av naturmangfold og leveområder.

WWF Verdens naturfond (heretter omtalt WWF) er bekymret for konsekvensene for naturmangfold og leveområder ved etablering av nye skyte- og øvingsfelt i sjø. Bruk av skytevåpen og eksplosiver vil direkte true dyreliv og havbunn i de aktuelle områdene, i tillegg til at støy gjennom sprengning og sonar vil kunne få konsekvenser i langt større områder.

WWF ber om at Forsvaret begrenser antall og omfang av skyte- og øvingsfelt i sjø og at miljømyndighetene involveres i tidlig fase ved planlegging av øvelser. Videre ber vi om at det legges særlig vekt på å unngå skade på særlig verdifulle og sårbare områder (SVO-områder). SVO-områder bør heller ikke ha ny aktivitet før disse er utredet med tanke på marin verneprosess for norske havområder.

Vi jobber for å stanse
naturødeleggelser og skape en
framtid der mennesker lever
i harmoni med naturen.
sammen for naturen wwf.no

WWF stiller spørsmålstegn ved at verneområder og SVO-områder ikke er vist i egen kolonne i konfliktvurderingstabellen, men vurdert som del av det enkelte miljøtemaet. Vi ber om at Forsvarsdepartementet kommer tilbake med en slik tydelig oversikt.

Det fremgår av høringsbrevet at «I en avstand på minst 500 meter fra nærmeste registrerte korall-, svamp-, sjøfjær- og/eller kalkalgeforekomst vil det ikke gjennomføres detonasjoner. Forekomster på grunnere vann vil kunne skades og ødelegges av trykkbølger eller ved at metalleder fra granatene slår av deler av forekomsten». WWF understreker at vi har begrenset kunnskap om norske korall-, svamp-, sjøfjær- og kalkalgeforekomster, spesielt med tanke på partikkeldistribusjon og sårbarhet. Det er derfor ikke tilstrekkelig med avstandskrav til registrerte forekomster, men viktig at Forsvaret unngår grunnere vann som sådan. Det må også gjennomføres grundige kartlegginger av bunnforhold og dyreliv etter viktige leveområder som korallrev, svamptann og sjøfjærkolonier samt rødlistede dyrearter i områdene det vurderes å etablere nye skytefelt i.

Utover gjeldende retningslinjer for bruk av sonar fremgår det ikke hvordan Forsvaret skal minimere konflikter med marine pattedyr. WWF ber om at dette klargjøres.

Når det gjelder gytefelt, oppvekst- og beiteområder er det ikke tilstrekkelig å unngå registrerte områder, da det i perioden 1. januar til 1. mai foregår store migrasjoner til og fra disse feltene. Dette må også tas hensyn til.

Sjøfuglbestandene er i tilbakegang langs hele norskekysten og vi ber om at det tas særlig hensyn til sjøfugl i alle områdene Forsvaret opererer. WWF ønsker samtidig å påpeke at det er politisk bestemt å legge frem en handlingsplan for sjøfugl og at militær aktivitet må tas med i betraktningen i dette arbeidet og ikke risikere viktige områder for ulike sjøfugler.

På vegne av WWF,

Fungerende leder, havavdelingen
fmyhre@wwf.no

Vi jobber for å stanse
naturedeleggelse og skape en
framtid der mennesker lever
i harmoni med naturen.
sammen for naturen wwf.no